

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát
Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-1636/24-H
Sp. zn. ČŠIH-S-346/24-H

Název	Obchodní akademie, Střední odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Hradec Králové
Sídlo	Pospíšilova 365, 500 03 Hradec Králové
E-mail	OAHK.skola@oahk.cz
IČO	62 690 272
Identifikátor	600 011 739
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Vitvarová
Zřizovatel	Královéhradecký kraj
Místo inspekční činnosti	Pospíšilova 365, 500 03 Hradec Králové
Inspekční činnost na místě	13. 1., 15. – 16. 1. 2025

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Obchodní akademie, Střední odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Hradec Králové (dle „škola“) vykonává činnost střední školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky. Škola nabízí vzdělávání ve čtyřech oborech s maturitní zkouškou 63-41-M/02 Obchodní akademie, 78-42-M/02 Ekonomické lyceum, 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost a 75-41-M/01 Sociální činnost, pro zájemce o studium pořádá každoročně přípravné kurzy z českého jazyka a matematiky. V době inspekční činnosti se v uvedených oborech vzdělávalo ve 20 třídách celkem 591 žáků. Žáci mají možnost využít na základě smluvního ujednání ke stravování školní jídelnu jiného subjektu. Jazyková škola nabízí vzdělávání široké veřejnosti v kurzech anglického, německého, francouzského, španělského, ruského a italského jazyka různých úrovní. Je certifikovaným zkušebním místem LanguageCert pro zkoušku z anglického jazyka, státní zkoušku z anglického jazyka a zkoušku z českého jazyka pro cizince úrovně A2 k získání trvalého pobytu. O své činnosti informuje škola na webových stránkách www.oahk.cz, na vývěsce u budovy školy, v místním periodiku Hradecké noviny a na sociálních sítích.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává svou funkci od roku 2012. Při řízení školy využívá své pedagogické a manažerské zkušenosti ze svého předchozího pedagogického působení ve školství a na svém profesním rozvoji dále pracuje. Její koncepce rozvoje školy vypracovaná pro období let 2024 – 2030 je realistická. Podařilo se jí konkretizovat v ní styčné body všech čtyř vzdělávacích oborů školy a postupně svou vizi naplňuje. Část svých řídicích pravomocí delegovala ředitelka školy na své tři zástupce, rozdělení jejich kompetencí je transparentní a účelné. Práci pedagogů hodnotí ředitelka školy a její zástupci prostřednictvím hospitační činnosti, ta ale aktuálně neprobíhá v dostatečném rozsahu. Vedení školy tak nemá dostatečný přehled o využívaných metodách a formách výuky jednotlivých vyučujících a neposkytuje jim efektivní zpětnou vazbu ke kvalitě jejich výuky a doporučení pro jejich další cílený profesní rozvoj. Vnitřní informační systém školy je funkční. Jeho základním nástrojem jsou pravidelná setkávání ředitelky školy se svými zástupci, provozní porady a jednání pedagogické rady, při kterých je projednávána zejména organizace pedagogického procesu a průběh a výsledky vzdělávání žáků. Škola efektivně využívá také elektronický informační systém a interní sdílená úložiště. Pozitivní vliv na organizaci vyučovacího procesu má činnost předmětových komisí, v rámci kterých pedagogové řeší kromě organizačních záležitostí například také materiální zabezpečení výuky, plnění výstupů a případné úpravy školního vzdělávacího programu.

Škola disponuje dobrými finančními i materiálními podmínkami; ve spolupráci se zřizovatelem, Spolkem přátel obchodní akademie i s využitím dotačních programů revitalizuje své materiálně technické zázemí i doplňuje a zkvalitňuje vnitřní vybavení. Mimo jiné zakoupila škola například řadu digitálních pomůcek pro modernizaci výuky a podporu rozvoje digitálních kompetencí pedagogů i žáků (notebooky, vizualizér, dron, gravírovací stroj, badatelskou techniku, vybavení nahrávacího studia) a pro odbornou výuku v oboru sociálních činností dovybavila novými pomůckami učebnu přímé péče (polohovací a rehabilitační pomůcky, pomůcky pro nácvik obsluhy). Aktuálně škola využívá dotační programy i pro podporu personální oblasti, pedagogický sbor byl posílen na specializovaných pozicích. Škola zajistila speciálního pedagoga a dvojjazyčného asistenta pedagoga pro podporu vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, finanční prostředky využívá i pro podporu dalšího vzdělávání pedagogů. Ředitelka školy vytyčila

preferované oblasti vzdělávání, vlastní výběr akcí se potom řídí zejména zájmem pedagogů a organizačními a finančními možnostmi školy. Pedagogové v rámci vzájemné spolupráce využívají elektronická úložiště pro sdílení výukových materiálů, realizují také tandemovou výuku a vzájemné hospitace ve výuce. Pedagogický sbor je aktuálně stabilní.

Škola aktivně realizuje pravidelnou spolupráci, do které jsou zapojeni pedagogové i žáci, s několika spřátelenými školami všech stupňů vzdělávání, od mateřské školy až po Univerzitu Hradec Králové. Organizuje pro žáky i pedagogy výměnné pobyty s několika zahraničními školami pro podporu jejich komunikativních dovedností, zahraniční mobilitu realizuje i v rámci programu Erasmus. Spolupráce s různými firmami i orgány státní správy je přínosná pro odborné vzdělávání žáků. Jednou z klíčových aktivit školy v oblasti dobrovolnické práce a veřejné angažovanosti je systematické zapojení žáků školy do charitativní činnosti, a to napříč vzdělávacími obory a ročníky. Veškeré tyto aktivity jsou velmi prospěšné, mimo jiné pro výměnu zkušeností pedagogů i žáků a rozvoj jejich osobnostních a sociálních kompetencí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Všechny hospitované hodiny v předmětech všeobecně vzdělávacích i odborných byly vyučujícími připravené a strukturované a panovala v nich příjemná atmosféra. Pedagogové přistupovali k žákům profesionálně, komunikovali s nimi přátelsky a vstřícně, jejich pokyny byly jasné a srozumitelné. Ne vždy byl ve vyučovacích hodinách jasně stanoven vzdělávací cíl, ze kterého by bylo zřejmé, co se mají žáci v hodině naučit. Obvykle také směřoval spíše k osvojení znalostí žáků, výrazně menší pozornost byla věnována rozvoji jejich dovedností či formování jejich postojů. V hospitovaných hodinách výrazně převažovala méně efektivní frontální forma výuky, byť v některých případech doplněná kvalitně vedeným řízeným rozhovorem. Při něm učitelé se střídavými úspěchy vedli žáky k posilování jejich komunikativních dovedností, motivovali je ke kladení otázek a hledání souvislostí, podněcovali je k formulaci vlastního názoru. V menší části hospitovaných hodin někteří pedagogové doplnili frontální formu výuky samostatnou prací žáků, pouze ojediněle ale využili práci žáků s různými informačními zdroji, pomocí které by cíleně rozvíjeli jejich kritické myšlení. Někteří zařadili do výuky kooperativní formy práce žáků s efektivním využitím učebnic, pracovních listů či dalších pomůcek. Pedagogové účelně využívali digitální techniku pro lepší názornost i atraktivitu výuky. Zásadním nedostatkem hospitovaných hodin byla zřetelná absence diferenciac učiva zohledňující rozdílnou úroveň schopností a vzdělávacích potřeb žáků. Pouze v minimu zhlédnutých hodin byly patrné prvky individuálního přístupu pedagogů k žákům. Zpětnou vazbu, která by vedla k potřebnému pochopení probíraného učiva, a efektivní práci s chybami žáků využili jen někteří vyučující. Vlastní závěry hospitovaných hodin byly pouze formální a nebyl jim věnován dostatek času. Proběhly bez efektivního vyhodnocení vzdělávacího cíle, žákovského sebehodnocení, formativního či vrstevnického hodnocení.

Odborná praxe je do výuky jednotlivých oborů vzdělání začleněna formou samostatného předmětu (ekonomické lyceum), průběžné (sociální činnost) nebo souvislé (obchodní akademie, veřejnosprávní činnost) praxe. Hospitované odborné vzdělávání žákyň oboru sociální činnost mělo vysokou kvalitativní úroveň. Probíhalo současně v několika vzdělávacích institucích a sociálních zařízeních. Žákyň nacvičovaly činnosti asistentek pedagogů nebo ošetřovatelek, prováděly různé aktivizační činnosti v rámci jemné či lehké pracovní motoriky, čtení, paměti a dalších kognitivních činností. Všechny vykazovaly značné úsilí a zaujetí. Ze strany pedagogů i vedoucích praxí jim byla poskytována velmi kvalitní metodická podpora a zpětná vazba. Vztah mezi žákyňmi, pedagožkami i vedoucími

praxí byl příkladně profesionální a po celou dobu hospitovaného vzdělávání vládla příjemná atmosféra.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K hodnocení výsledků teoretického vzdělávání žáků využívají vyučující v souladu se školním řádem běžné nástroje jako např. ústní a písemné zkoušky, prezentace či účast v projektových činnostech. Sjednocujícím kritériem hodnocení ve všech vyučovacích předmětech je získání minimálního počtu známek s ohledem na jejich týdenní hodinovou dotaci a maximální hranice tolerované absence ve výuce za klasifikační období. Škola nemá stanovená jednotná kritéria hodnocení v rámci předmětů týkající se váhy všech nástrojů hodnocení nebo procentuálního rozložení klasifikačních stupňů. Systém hodnocení odborné praxe je ve škole pečlivě propracovaný. Podle ročníku a oboru vzdělávání je praxe buď součástí hodnocení odborných předmětů prostřednictvím deníku z odborné praxe nebo je odborná praxe vedena jako samostatný předmět a také hodnocena samostatně. Hodnocení provádí i vedoucí praxí v jednotlivých zařízeních formou vyplnění podrobného dotazníku. V posledním ročníku některých vzdělávacích oborů je součástí klasifikace obhajoba prezentace odborné praxe před komisí. Zákonní zástupci nezletilých žáků jsou průběžně informováni o výsledcích vzdělávání svých dětí zejména prostřednictvím elektronického informačního systému a při pravidelných třídních schůzkách.

Škola pravidelně testuje úroveň digitálních kompetencí všech žáků školy v rámci „IT Fitness“, jinými způsoby plnění očekávaných výstupů svých školních vzdělávacích programů, žáky dosažené úrovně klíčových kompetencí a relevantnost hodnocení žáků jednotlivými pedagogy v průběhu vzdělávání systematicky neověřuje. Vyučující cíleně připravují žáky na maturitní zkoušky (dále „MZ“) ve všeobecně vzdělávacích i odborných předmětech, mimo jiné s využitím elektronických testů nebo motivačně hodnocené písemné závěrečné zkoušky ve 4. ročníku. Výsledky žáků školy u MZ všech oborů byly ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024 stabilní, nejvyšší úspěšnost měli žáci oboru Ekonomické lyceum. Výsledky žáků u společné části MZ byly v posledních třech letech ve srovnání s celorepublikovými průměry skupin oborů stejného typu lepší.

Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány šesti zkušenými pedagogy. Od minulé komplexní inspekční činnosti byla jmenována nová vedoucí školního poradenského pracoviště, která je zároveň zástupkyní ředitelky školy a zajišťuje tak přímou informovanost mezi vedením, členy poradenského pracoviště a pedagogickým sborem. Členové pracoviště mají jasně rozdělené kompetence a účelně zajišťují jim přidělené oblasti, dvě výchovné poradkyně, metodička a metodik prevence jsou nově doplněni o speciální pedagožku. Ta se aktivně věnuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, po konzultaci s výchovnými poradkyněmi provádí první diagnostiku a ve spolupráci s příslušnými školskými poradenskými zařízeními zajišťuje realizaci vhodných a účinných podpůrných opatření. Žákům s odlišným mateřským jazykem ve škole nově pomáhá cizojazyčná asistentka. Školní poradenské pracoviště zajišťuje podmínky pro vzdělávání všech žáků s ohledem na jejich individuální vzdělávací potřeby, nově byla například zřízena relaxační místnost jako podpůrné opatření pro žáky s psychickými potížemi. Žáci ohrožení školním neúspěchem jsou monitorováni a škola v případě potřeby přijímá vhodná opatření k nápravě, například formou individuálních či skupinových konzultací u vyučujícího příslušného předmětu nebo účelnou podporou ze strany speciálního pedagoga. Předčasné odchody žáků ze školy z důvodu přestupu na jinou školu či zanechání studia, byly v minulých letech zaznamenány v řádu jednotek.

Škola podporuje žáky nadané a se zájmem o jazykové vzdělávání prostřednictvím výuky několika vybraných předmětů v anglickém jazyce v oboru vzdělávání Ekonomické lyceum a zařazením rodilých mluvčích do výuky anglického a španělského jazyka všech oborů. Do některých předmětů je aplikovaná metoda CLIL. Rozvoj jazykové gramotnosti podporuje škola kromě výměnných programů se zahraničními školami i pořádáním exkurzí do zahraničí. Žákům výrazně nadaným ve sportovní oblasti škola umožňuje realizovat studium podle individuálního vzdělávacího plánu ve druhém a třetím ročníku studia. Škola podporuje osobnostní a sociální rozvoj žáků napříč obory prostřednictvím jejich motivace k aktivní účasti v řadě vědomostních i dovednostních soutěží, především odborných, jazykových a sportovních. Žáci školy pravidelně dosahují významných úspěchů v národních kolech republikových i mezinárodních, individuálních i týmových soutěží a přehlídek (program DofE, středoškolská odborná činnost, soutěže studentských společností).

Primární prevence ve škole a zejména důraz na duševní zdraví všech účastníků vzdělávání je považována za nezbytnou součást vzdělávacího procesu. Při realizaci preventivních programů škola spolupracuje také s externími odborníky. Případné výchovné problémy žáků jsou řešeny průběžně, ve spolupráci s třídními učiteli a dotčenými zákonnými zástupci. K včasnému zachycení výskytu rizikových jevů přispívá i anonymní elektronická schránka důvěry. Aktivnímu vytváření příznivého prostředí ve škole napomáhá také realizace adaptačních kurzů pro snazší začlenění žáků 1. ročníku do středoškolského vzdělávání, socializačním nástrojem mezi žáky je také například organizace lyžařského kurzu pro druhé ročníky školy. K budování pozitivní atmosféry ve škole přispívá i práce žákovského parlamentu, který je již dlouhodobě nedílnou součástí života školy.

Závěry

Vývoj školy

- Díky vícezdrojovému financování došlo ke zlepšení materiálně technických podmínek pro vzdělávání.
- Byla jmenována nová vedoucí školního poradenského pracoviště a tým jeho členů byl posílen o speciálního pedagoga. Ve škole nově působí cizojazyčný asistent pomáhající žákům s odlišným mateřským jazykem. Byla zřízena relaxační místnost za účelem zvýšení psychické pohody žáků.

Silné stránky

- Spolupráce s řadou škol včetně zahraničních a mnoha externími subjekty je přínosná pro zkvalitnění výuky i výměnu zkušeností pedagogů a žáků. (1.5)
- Škole se daří zajišťovat optimální materiální podmínky pro vzdělávání díky efektivnímu vícezdrojovému financování, pečuje o účelné využívání svého technického a materiálního zázemí. (2.4)
- Škola významně přispívá k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků prostřednictvím jejich aktivního zapojení do nejrůznějších soutěží, přehlídek firem, projektů i charitativní činnosti. (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Hospitační činnost ředitelky školy a jejích zástupců neprobíhá v dostatečném rozsahu, vedení školy aktivně neovlivňuje pedagogický proces v zájmu jeho zkvalitnění. (2.1)
- Učitelé v hospitované výuce nevytvářejí žákům dostatek příležitostí pro jejich vzájemnou komunikaci a spolupráci ani pro samostatnou práci s různými zdroji informací či aktivitám podporujícím objevování, na jejichž základě by žáci sami odvozovali poznatky a rozvíjeli své kritické myšlení. (4.2)
- V hospitované výuce nebyly dostatečně využity příležitosti k obsahové či časové diferenciaci učebních úloh vzhledem k individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem žáků. Učitelé nevedli žáky k sebehodnocení, nevyužívali jejich vrstevnické hodnocení a nezařazovali prvky formativního hodnocení jako prostředku rozvoje jejich osobností. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Realizovat hospitační činnost ve výuce systematicky a důsledně. Poskytovat pedagogům konkrétní doporučení pro jejich cílený profesní rozvoj.
- Realizovat další vzdělávání pedagogů více s ohledem na zařazení moderních trendů do výuky (kooperativní a aktivizující metody, metody kritického myšlení, sebehodnocení, vrstevnické a formativní hodnocení).
- Zařazovat do výuky různé metody, formy a strategie vzdělávání s cílem aktivního zapojení všech žáků, podporovat jejich práci s různými zdroji informací, objevování a kritické posouzení informací.
- Diferencovat výuku zadáváním různých úkolů co do množství a kognitivní náročnosti s ohledem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky nadané nebo s rychlejším pracovním tempem.
- Vést žáky v průběhu vzdělávacích aktivit důsledně k sebehodnocení a vzájemnému vrstevnickému hodnocení činností, využívat metody formativního hodnocení vzdělávání žáků a tím jim poskytovat kvalitní zpětnou vazbu využitelnou pro jejich další učení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dokumentace k hodnocení materiálních, personálních a finančních podmínek školy vedená ve školním roce 2024/2025
2. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků (včetně knih úrazů) vedená ve školním roce 2024/2025
3. Rozhodnutí čj. MSMT-14442/2012-23, vydané MŠMT o povolení výuky některých předmětů v anglickém jazyce v oboru vzdělání 78-42-M/02 Ekonomické lyceum s účinností od 1. 9. 2012 ze dne 20. 4. 2012
4. Organizační řád a schéma školy platné ve školním roce 2024/2025
5. Koncepce rozvoje školy na období 2024-2030
6. Roční rámcový plán školy pro školní rok 2024/2025
7. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků platný ve školním roce 2024/2025
8. Přehled uskutečněných vzdělávacích akcí realizovaných ve školním roce 2023/2024
9. Školní vzdělávací programy pro jednotlivé obory středního vzdělávání platné ve školním roce 2024/2025
10. Záznamy z hospitační činnosti zástupců ředitelky školy vedené ve školních letech 2023/2024 a 2024/2025
11. Záznamy ze vzájemných hospitací pedagogů vedené ve školních letech 2023/2024 a 2024/2025
12. Dokumentace k činnosti školního poradenského pracoviště platná ve školním roce 2024/2025
13. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami platná ve školním roce 2024/2025
14. Dokumentace k výsledkům vzdělávání žáků vedená ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024
15. Rozvrhy hodin tříd a pedagogů platné ve školním roce 2024/2025
16. Další dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jitka Hlávková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Martin Dlouhý, Ph.D., školní inspektor

Mgr. Alena Josefová, Ph.D., školní inspektorka

PhDr. Lukáš Zábranský, Ph.D., školní inspektor

Mgr. Josef Pavlát, kontrolní pracovník

10. 2. 2025

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

Wonkova 1142
500 02 Hradec Králové

VÁŠ DOPIS ZNAČKY / ZE DNE
Čj. ČŠIH-1636/24-H

NAŠE ZNAČKA
Čj. OAHK/302025

VYŘIZUJE / LINKA
Mgr. Jana Vitvarová

MÍSTO ODESLÁNÍ / DATUM
Hradec Králové 21. 2. 2025

Připomínky k obsahu inspekční zprávy české školní inspekce

Na základě § 174 odst. 11 školského zákona podávám připomínky k obsahu Inspekční zprávy České školní inspekce čj. ČŠIH-1636/24-H, která v naší škole proběhla ve dnech 13., 15. a 16. ledna 2025.

K tomu mě vede skutečnost, že **hodnocení průběhu vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání v inspekční zprávě jsou v rozporu s popsányi slabými stránkami:**

Slabá stránka: Hospitační činnost ředitelky školy a jejich zástupců neprobíhá v dostatečném rozsahu, vedení školy aktivně neovlivňuje pedagogický proces v zájmu jeho zkvalitnění.

Všichni členové vedení školy jednoznačně informovali inspekční tým o tom, že hospitační činnost běžně doplňují dalšími způsoby kontrolní činnosti (plán kontrolní činnosti, vzájemné hospitace – neformální pomoc kolegovi, tandemová výuka, kolegiální podpora v projektových týmech, sdílení zkušeností, záznamy realizace tzv. Šablon, studijní prostředí MS Teams). **Vedení školy ovlivňuje pedagogický proces každodenně, aktivně a jednoznačně směřuje k jeho zkvalitnění. Intenzita hospitační činnosti na tento proces nemá vliv.**

Inspekční tým popsal aktivní přístup vedení školy v inspekční zprávě např. takto (rozpor s deklarovanou slabou stránkou i s kritériem 2.1 ČŠI):

- Ředitelka svou vizi postupně naplňuje.
- Informační systém je funkční.
- Škola efektivně využívá elektronický informační systém...
- Škola zajistila podporu personální oblasti...
- Škola posílila speciální pedagogické pozice v ŠPP...
- Ředitelka školy vytyčila preferované oblasti vzdělávání...
- Škola aktivně realizuje pravidelnou spolupráci a sdílení zkušeností...

Závěr inspekční zprávy (slabá stránka) je v rozporu s popisem stavu školy v inspekční zprávě.

Slabá stránka: Učitelé v hospitované výuce nevytvářeli žákům dostatek příležitostí pro jejich vzájemnou komunikaci a spolupráci ani pro samostatnou práci s různými zdroji informací či aktivitám podporujícím objevování, na jejichž základě by žáci sami odvozovali poznatky a rozvíjeli své kritické myšlení.

Hospitační činnost inspekčního týmu nebyla vyvážená. **Jednostranně zvolený vzorek hospitovaných hodin vede k zúžení rozmanitosti výuky, inspekční tým tak nevyužil na**

maximum příležitost poznat průběh vzdělávání. Inspekční tým ani jednou neabsolvoval následnou hospitaci, aby mohl zhodnotit účinnost vybraných metod výuky.

Vedoucí týmu naplánovala hospitace tak, aby bylo možné nahlédnout téměř do všech tříd. V předmětech vůbec nepostihla oblast přírodních věd (kromě matematiky) ani odborné předměty zařazené svým zaměřením do oblasti studijní praxe. Více než polovina hospitací proběhla u učitelů, které lze dle věku označit značkou 60+. Inspekční tým tak zhlédl dobře a pečlivě připravenou a zkušenostmi ověřenou výuku, kterou lze popsat jako klasicky vedenou s promyšleně zařazenými prvky inovací, modernizace a individualizace.

Inspekční tým ji v části Hodnocení průběhu vzdělávání popsal, v souladu se sledovaným kritériem ČŠI 4.2, takto:

- Hodiny byly připravené a strukturované, panovala v nich příjemná atmosféra...
- Pedagogové přistupovali k žákům profesionálně, komunikovali s nimi přátelsky a vstřícně...
- Pokyny byly jasné a srozumitelné...
- Cíle obvykle směřovaly k osvojení znalostí žáků...
- Učitelé vedli žáky k posilování jejich komunikativních dovedností
- Učitelé motivovali žáky ke kladení otázek, hledání souvislostí, podněcovali k formulaci vlastního názoru...
- Převažovala frontální výuka doplněná:
 - kvalitně vedeným řízeným rozhovorem
 - samostatnou prací
 - kooperativními formami práce s efektivním využitím učebnic, pracovních listů či jiných pomůcek
 - byla účelně využívána výpočetní technika
 - někteří učitelé poskytli zpětnou vazbu, která vedla k potřebnému pochopení učiva
 - někteří učitelé efektivně pracovali s chybou.

Metody výuky byly voleny s ohledem na cíl – rozvoj konkrétních znalostí. Žáci SŠ jsou dostatečně zralí na to, aby výchozí metodou byla frontální práce vhodně doplněná aktivizujícími prvky. Různí učitelé nabídli různé zdroje informací, žáci tedy v průběhu vyučování a napříč předměty umí pracovat s různými zdroji. Lze vytušit (rozhovor, práce s chybou, samostatná práce), že tyto zdroje se snaží kriticky hodnotit a že najdou relevantní informace. Učitelé je v rozhovoru k vlastnímu názoru vybízeli.

Závěr inspekční zprávy v této části je v rozporu s popisem stavu, ale především s definovaným kritériem 4.2.

Slabá stránka: V hospitované výuce nebyly dostatečně využity příležitosti k obsahové či časové diferenciaci učebních úloh vzhledem k individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem žáků. Učitelé nevedli žáky k sebehodnocení, nezařazovali prvky formativního hodnocení jako prostředku rozvoje jejich osobností.

Hospitace se zaměřila na hodiny převážně cílené na nové znalosti. Prostor pro diferenciaci učiva vzhledem k individuálním potřebám žáků bývá širší v hodinách zaměřených na cvičení a upevnění znalostí, ale především v hodinách, kde na řešení zadaného problému žáci musí využít své komplexně budované kompetence. Diferenciace vzdělávání je patrná v popisu hospitované praxe, v popisu podpory žáků se SVP a v popisu práce s žáky nadanými a motivovanými. **Zjevná a učitelem ve třídě deklarovaná diferenciací vede v kolektivu žáků SŠ k ostrakizaci žáků. Učitelé v souladu s pedagogickým taktem nabízejí individuální tempo při práci v pracovních listech, možnost zapojit se do sdílené práce řešené ve skupině nebo jen krátký odpočinek v rámci struktury hodiny, kdy žákovi nekladou otázky a nezdávají nové úkoly.**

Prvky formativního hodnocení jsou zřejmé z popisu průběhu hospitovaných hodin v předchozí slabé stránce: pozitivní rozvíjející atmosféra hodin, podněcování k otázkám, vlastním názorům, zpětná vazba, práce s chybou...

Hospitační činnost nebyla posouzena komplexně s dalšími výchovně vzdělávacími aktivitami a s opatřeními, která účinným způsobem diferenciaci výuky podporují. Dochází ke zkreslení posuzovaného kritéria.

Dále žádám o doplnění inspekční zprávy:

1. Inspekční tým **nevyužil předložené zdroje informací**, které mohly pomoci jeho členům poznat a pochopit činnost školy a průběh vzdělávání. V *Seznamu dokladů, o které se inspekční činnost opírá*, chybí důležité dokumenty a zdroje:

- výroční zprávy
- webové stránky a sociální sítě školy
- Plán kontrolní činnosti

Některé dokumenty uvedené v seznamu naopak škola pod názvy uvedenými v seznamu neneviduje a ke kontrole je nepředložila.

V průběhu inspekční činnosti jsem opakovaně nabízela záznamy o realizaci projektových činností – aktuálně např. Šablony OP JAK nebo IKAP II, IDZ (klíčové projekty zřizovatele, ve kterých je škola partnerem).

V inspekční zprávě chybí konkrétní informace, průběh a výsledky vzdělávání jsou často popsány obecně nebo nepřesně. Například o širokém zapojení žáků do vědomostních soutěží, do soutěží sportovních, do soutěží odborných, do přehlídek studentské odborné činnosti a o možnosti individuálního rozvoje žáků v oblasti neformálního vzdělávání se zmiňuje tato jedna věta: „*Žáci školy pravidelně dosahují významných úspěchů v národních kolech republikových i mezinárodních, individuálních i týmových soutěžích a přehlídek (program DofE, středoškolská odborná činnost, soutěže studentských společností)*“.

2. Inspekční tým **formuluje Hodnocení podmínek vzdělávání na základě neúplných zjištění**. Přeceňuje úlohu hospitační činnosti vedení školy a současně nepřipustil jiné možnosti, jak lze hodnotit práci učitelů a sledovat podmínky vzdělávání, když tvrdí: „*Vedení školy nemá dostatečný přehled o využívaných metodách a formách výuky jednotlivých vyučujících a neposkytuje jim efektivní zpětnou vazbu ke kvalitě jejich výuky a doporučení pro jejich cílený profesní růst.*“

Inspekční tým hodnotí práci, aniž by zjišťoval míru informovanosti vedení školy nebo způsoby, jakými vedení poskytuje svým učitelům zpětnou vazbu. Cílený profesní růst pedagogů je dokonce jedním z cílů, který si vedení školy vytyčilo ve vizi.

Škola má zpracovaný plán kontrolní činnosti, ten je realizován a je cenným zdrojem aktuálních informací na všech úrovních řízení, jednou z forem kontrolní činnosti jsou hospitace. Zápis o hospitaci je vyhodnocován pouze v případě kontrolní hospitace člena vedení školy (nově nastupující učitel, stížnost, nedostatek podkladů ke klasifikaci, nevyhovující studijní výsledky žáků). Vedení školy získává nejcennější poznatky k hodnocení podmínek vzdělávání tím, že se aktivně zapojuje do realizace výuky a sdílí s učiteli své zkušenosti. Přehled o využívaných metodách a formách výuky má mimo jiné ze záznamů v elektronickém studijním prostředí MS Teams, dále např. ze záznamových archů o realizaci tzv. šablon. Všichni členové vedení se pravidelně zapojují do sdílení zkušeností, realizují tandemovou výuku, jsou členy projektových týmů.

3. V kapitole **Vývoj školy** není popsán celkový posun školy ve všech oblastech stanovené vize školy. Žádám o doplnění této kapitoly. Současně se domnívám, že by některý z popisovaných pokroků **mohl být pro jiné školy inspirativní a mohl být prezentován jako příklad dobré praxe**. O vývoji školy jsem inspekční tým informovala v úvodním setkání, je možné ho mimo jiné vysledovat z výročních zpráv:
- Škola vytvořila **funkční systém neformálního vzdělávání**. Pracují zde zájmově a tematicky orientované vrstevnické skupiny žáků, které podporují učitelé a odborníci z praxe. To zlepšuje pozitivní klima školy a posiluje sounáležitost žáků se školou (např. skupina FairTrade, široká základna pro realizaci programu neformálního vzdělávání DoFE, neformálního vzdělávání k finanční a podnikatelské gramotnosti JA CZECH).
 - Škola rozvinula **výuku k podnikavosti do uceleného programu studijní praxe** (výuka podnikání ve studentských společnostech, výuka ve fiktivních firmách). Tento **program nabízí formou vrstevnického učení** dalším školám (MŠ, ZŠ, SOU). Žáci opakovaně reprezentují Českou republiku v evropských přehlídkách studentských JA firem, pedagog – metodik výuky byl vyhlášen nejlepším evropským učitelem podnikání.
 - Škola vybudovala **sít' spolupracujících škol v zahraničí**. V současné době sdílí zkušenosti a zajišťuje výměnu žáků se školami na Slovensku, v Lotyšsku, v Itálii a v Německu. Škola podporuje studijní cesty učitelů zaměřené na sdílení zkušeností. Tím se jí mimo jiné daří rozšiřovat počet spolupracujících škol a počet témat ke spolupráci.
 - Škola zrevidovala své školní vzdělávací programy tak, aby jednotlivé obory měly **společné pilíře výuky** (jednotné výstupy v jazykovém vzdělávání a v oblasti přírodních věd, informatické kompetence, vysoký standard vzdělávání v oblasti ekonomického, právního a společenskovedního povědomí, projektově zaměřené vzdělávání prostupující všemi obory). Tím je **posílena sounáležitost žáků se školou**, žákům angažovaným v určitém tématu a nadaným žákům je **dána možnost věnovat se tématům, která jiný obor vzdělávání ve škole rozvíjí lépe a do větší hloubky**.
 - Škola zřídila a ve spolupráci se SPOA (spolek rodičů a přátel školy) financuje **sociální fond** (podpora žáků s nedostatečným sociálním zázemím), **fond zahraničních výjezdů** (podpora žáků zapojených do výměnných pobytů se školami v zahraničí), **stipendijní fond** (ocenění nadaných žáků).
 - Škola efektivně rozvinula systém souvislých praxí žáků. Praxe je hodnocena komplexně komisí složenou z odborných učitelů, součástí je hodnocení ze strany vedoucích z pracoviště praxe a vlastní hodnocení žáka prováděné při závěrečné obhajobě prezentace praxe. Účelně tak dochází k **propojení formativního hodnocení žáka s jeho kariérními cíli**.
 - **Škola podporuje vzdělávání učitelů**, připravuje se tak na generační výměnu pedagogického sboru. Dva učitelé se funkčním studiem systematicky připravují na práci v ŠPP na pozici výchovný poradce a metodik prevence rizikového chování. Jeden pedagog studuje a doplňuje si další pro školu potřebnou aprobaci. Čtyři učitelé prošli intenzivním výcvikem provázejícího učitele, dalších 6 učitelů absolvuje tento výcvik do konce školního roku. Škola si tak zajistila dostatek metodicky zdatných pedagogů pro rozvíjení metod vzdělávání vedoucích k individualizaci, inovacím a ke kritickému sebe rozvíjení osobnosti žáka.
4. Silné stránky školy jsou popsány vzhledem ke kritériím zveřejněným ČŠI vágně. Nepopisují skutečný stav školy. **Inspekční zpráva zcela rezignovala na konkrétní popis příkladů dobré praxe i na srozumitelnost vzhledem ke zveřejnění zprávy**. Například:

- V inspekční zprávě je silná stránka (kritérium 1.5) popsáno těmito slovy: *Spolupráce s řadou škol včetně zahraničních a mnoha externími subjekty je přínosná pro zkvalitnění výuky i výměnu zkušeností pedagogů a žáků.*
- V Kapitole Hodnocení podmínek vzdělávání je naplnění tohoto kritéria věnována část jednoho odstavce: *„Škola aktivně realizuje pravidelnou spolupráci, do které jsou zapojeni pedagogové i žáci, s několika spřátelenými školami všech stupňů vzdělávání, od mateřské školy až po Univerzitu Hradec Králové. Organizuje pro žáky i pedagogy výměnné pobyty s několika zahraničními školami pro podporu jejich komunikačních dovedností, zahraniční mobilitu realizuje i v rámci programu Erasmus. Spolupráce s různými firmami a orgány státní správy je přínosná pro odborné vzdělávání žáků...“*

Z popisu silné stránky není zřejmé, co inspekční tým zaujalo. Je to naše systematická spolupráce se školami v oblasti výuky podnikání? Je to naše spolupráce s hradecskou univerzitou při přípravě studentů učitelství v rámci ověřování programu Provázející učitel? Jsou to naše výměnné pobyty žáků se školami v Německu, Lotyšsku a Itálii? Je to něco jiného?

Inspekční zpráva je veřejnou listinou. Veřejnost by měla mít možnost nahlédnout do uceleného, koncepčně vyváženého dokumentu, který školu hodnotí objektivně. Tedy obsahuje tvrzení, která inspekční tým reálně změřil nebo vyzoroval. Inspekční zpráva by se měla být přehledná, čtenář by jí měl porozumět. Porozumění pomůže členění do odstavců a do kratších vět. Inspekční zpráva nemusí postihnout všechny stránky působení školy. Ale měla by být natolik konkrétní, že se v ní popisovaná škola „najde“, a také že ji veřejnost dokáže podle obsahu odlišit od zpráv z jiných škol.

Věřím, že na základě těchto podaných připomínek bude Inspekční zpráva zrevidována a doplněna. Máme společný cíl: informovat objektivně.

Děkuji za Váš čas

Mgr. Jana
Vitvarová

Digitálně podepsal
Mgr. Jana Vitvarová
Datum: 2025.02.21
14:23:56 +01'00'

Mgr. Jana Vitvarová
ředitelka školy

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát
Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové**

Čj.: ČŠIH-410/25-H
Sp. zn.: ČŠIH-S-346/24-H
19. 3. 2025

Stanovisko k připomínkám

Ředitelka právnické osoby Obchodní akademie, Střední odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Hradec Králové (dále „škola“), podala připomínky k inspekční zprávě čj. ČŠIH-1636/24-H dle § 174 odst. 11 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Ředitelka školy v připomínkách k části Závěry – slabé stránky (oblasti ke zlepšení) uvádí:

Připomínka 1:

„... hodnocení průběhu vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání v inspekční zprávě jsou v rozporu s popsanými slabými stránkami:“

Připomínka 1.1:

Slabá stránka: Hospitační činnost ředitelky školy a jejich zástupců neprobíhá v dostatečném rozsahu, vedení školy aktivně neovlivňuje pedagogický proces v zájmu jeho zkvalitnění.

Všichni členové vedení školy jednoznačně informovali inspekční tým o tom, že hospitační činnost běžně doplňují dalšími způsoby kontrolní činnosti (plán kontrolní činnosti, vzájemné hospitace – neformální pomoc kolegovi, tandemová výuka, kolegiální podpora v projektových týmech, sdílením zkušeností, záznamy realizace tzv. Šablon, studijní prostředí MS Teams). Vedení školy ovlivňuje pedagogický proces každodenně, aktivně a jednoznačně směřuje k jeho zkvalitnění. Intenzita hospitační činnosti na tento proces nemá vliv.

Inspekční tým popsal aktivní přístup vedení školy v inspekční zprávě např. takto (rozpor s deklarovanou slabou stránkou i s kritériem 2.1 ČŠI):

- Ředitelka svou vizi postupně naplňuje.*
- Informační systém je funkční.*
- Škola efektivně využívá elektronický informační systém...*
- Škola zajistila podporu personální oblasti...*
- Škola posílila speciální pedagogické pozice v ŠPP...*
- Ředitelka školy vytyčila preferované oblasti vzdělávání...*
- Škola aktivně realizuje pravidelnou spolupráci a sdílení zkušeností...*

Závěr inspekční zprávy (slabá stránka) je v rozporu s popisem stavu školy v inspekční zprávě.

Stanovisko inspekčního týmu:

Formulace této slabé stránky vychází zejména ze dvou skutečností, které spolu souvisí – nedostatečného rozsahu hospitační činnosti členů vedení školy v kombinaci s nedostatečně kvalitní zpětnou vazbou sdělovanou vyučujícím k jejich výuce minimálně u některých z nich a současně vyhodnocení příležitostí ke zlepšení ze zhlédnuté hospitované výuky.

V době inspekční činnosti škola zaměstnávala přes 50 učitelů. Tři zástupci ředitelky školy, kteří jsou pověřeni realizací hospitační činnosti, doložili inspekčnímu týmu záznamy z řádově jednotek vlastních hospitací uskutečněných ve školním roce 2023/2024, ředitelka školy nedoložila žádnou. Uvedla pouze, že hospituje ve výuce nově příchozích učitelů a v případě obdržených stížností. Inspekční tým měl k dispozici i plány kontrolní činnosti všech tří zástupců ředitelky školy. V součtu měli na školní rok 2024/2025 naplánovaných 10 hospitací ve výuce. Ředitelka školy plán své kontrolní činnosti ani na opakované výzvy inspekčnímu týmu nepředložila. Vyučující v pohospitačních rozhovorech se členy inspekčního týmu uváděli, že nedostávají pravidelně zpětnou vazbu ke kvalitě své výuky, někteří zmiňovali, že u nich některý z členů vedení školy hospitoval přibližně před 5 lety, což zcela odpovídá intenzitě hospitací za školní rok 2023/2024 i počtu naplánovaných hospitací pro školní rok 2024/2025. Vedoucí týmu realizovala v rámci inspekční činnosti hospitaci ve výuce s jedním ze zástupců ředitelky školy. Při následném rozboru neposkytl pedagožce dostatečně kvalitní zpětnou vazbu k její výuce - nepojmenoval zásadní příležitosti ke zlepšení a nezmínil případná doporučení ke zlepšení. Ředitelka školy při závěrečném projednávání předběžných závěrů inspekční činnosti v reakci na výše zmíněnou příležitost ke zlepšení v oblasti kontrolní činnosti vedení školy uvedla, že považuje hospitační činnost za nejzazší prostředek a vnímá ji jako represi vůči pedagogům.

Z výše uvedených skutečností vyplývá nepochopení významu pravidelného vyhodnocování kvality pedagogického procesu ze strany vedení školy a skutečnost, že intenzita hospitační činnosti a kvalita poskytované zpětné vazby vyučujícím podstatně ovlivňují kvalitu poskytované výuky. V připomínce uvedené popisy a hodnocení citované z inspekční zprávy se sice vztahují k řízení pedagogického procesu ve škole, nenahrazují ale hospitační činnost členů vedení školy ve výuce a poskytování kvalitní zpětné vazby jednotlivým pedagogům s cílem zvýšení kvality výuky.

Vzájemné hospitace pedagogů, tandemovou výuku, kolegiální podporu v projektových týmech a sdílení jejich zkušeností vyhodnotil inspekční tým v kritériu 3.3.

Připomínka 1.2:

Slabá stránka: Učitelé v hospitované výuce nevytvářeli žákům dostatek příležitostí pro jejich vzájemnou komunikaci a spolupráci ani pro samostatnou práci s různými zdroji informací či aktivitám podporujícím objevování, na jejichž základě by žáci sami odvozovali poznatky a rozvíjeli své kritické myšlení.

Hospitační činnost inspekčního týmu nebyla vyvážená. Jednostranně zvolený vzorek hospitovaných hodin vede k zúžení rozmanitosti výuky, inspekční tým tak nevyužil na maximum příležitost poznat průběh vzdělávání. Inspekční tým ani jednou neabsolvoval následnou hospitaci, aby mohl zhodnotit účinnost vybraných metod výuky.

Vedoucí týmu naplánovala hospitace tak, aby bylo možné nahlédnout téměř do všech tříd. V předmětech vůbec nepostihla oblast přírodních věd (kromě matematiky) ani odborné předměty zařazené svým zaměřením do oblasti studijní praxe. Více než polovina hospitací proběhla u učitelů, které lze dle věku označit značkou 60+. Inspekční tým tak zhlédl dobře

a pečlivě připravenou a zkušenostmi ověřenou výuku, kterou lze popsat jako klasicky vedenou s promyšleně zařazenými prvky inovací, modernizace a individualizace.

Inspekční tým ji v části Hodnocení průběhu vzdělávání popsal, v souladu se sledovaným kritériem ČŠI 4.2, takto:

- *Hodiny byly připravené a strukturované, panovala v nich příjemná atmosféra...*
- *Pedagogové přistupovali k žákům profesionálně, komunikovali s nimi přátelsky a vstřícně...*
- *Pokyny byly jasné a srozumitelné...*
- *Cíle obvykle směřovaly k osvojení znalostí žáků...*
- *Učitelé vedli žáky k posilování jejich komunikativních dovedností*
- *Učitelé motivovali žáky ke kladení otázek, hledání souvislostí, podněcovali k formulaci vlastního názoru...*
- *Převažovala frontální výuka doplněná:*
 - *kvalitně vedeným řízeným rozhovorem*
 - *samostatnou prací*
 - *kooperativními formami práce s efektivním využitím učebnic, pracovních listů či jiných pomůcek*
 - *byla účelně využívána výpočetní technika*
 - *někteří učitelé poskytli zpětnou vazbu, která vedla k potřebnému pochopení učiva*
 - *někteří učitelé efektivně pracovali s chybou.*

Metody výuky byly voleny s ohledem na cíl – rozvoj konkrétních znalostí. Žáci SŠ jsou dostatečně zralí na to, aby výchozí metodou byla frontální práce vhodně doplněná aktivizujícími prvky. Různí učitelé nabídli různé zdroje informací, žáci tedy v průběhu vyučování a napříč předměty umí pracovat s různými zdroji. Lze vytušit (rozhovor, práce s chybou, samostatná práce), že tyto zdroje se snaží kriticky hodnotit a že najdou relevantní informace. Učitelé je v rozhovoru k vlastnímu názoru vybízeli.

Závěr inspekční zprávy v této části je v rozporu s popisem stavu, ale především s definovaným kritériem 4.2.

Stanovisko inspekčního týmu:

Pro hospitační činnost realizovanou inspekčním týmem jsou vyučovací hodiny vybírány s cílem zhlédnout reprezentativní vzorek výuky napříč obory i ročníky u co nejvyššího počtu vyučujících. Inspekční tým nemá předem k dispozici informace o věku vyučujících ani jejich odbornosti či aprobovanosti. Věk pedagogů ovšem rozhodně není ukazatelem kvality výuky, a není tudíž pro výběr hospitovaných hodin relevantní. Hospitace jsou rozloženy tak, aby proběhly ve všeobecně vzdělávacích i odborných vyučovacích předmětech, v rámci možností i při odborné praxi. Následné hospitace inspekční tým při komplexní inspekční činnosti zpravidla neplánuje ani nerealizuje, pokud k tomu nevystane zásadní důvod.

V průběhu inspekční činnosti ve škole zhlédl inspekční tým 22 vyučovacích hodin napříč všemi studijními obory i ročníky, vyváženě v odborných i všeobecně vzdělávacích předmětech. V těch byly preferovány předměty český jazyk, anglický jazyk a matematika, protože se jedná o maturitní předměty. Zastoupeny byly i předměty výchovné. Předměty z oblasti přírodovědných věd byly zastoupeny méně (2x matematika, 1x zeměpis), protože se škola svým

zaměřením profiluje jako ekonomická a humanitní. Zvolený vzorek hospitovaných hodin byl rozhodně ve svém výběru reprezentativním pro vyhodnocení průběhu vzdělávání ve škole.

Výše (v připomínce) uvedené popisy a hodnocení citované z inspekční zprávy buď prioritně nesměřují k vyhodnocení výuky v kritériu 4.2 (*hodiny byly připravené a strukturované, panovala v nich příjemná atmosféra, pedagogové přistupovali k žákům profesionálně, komunikovali s nimi přátelsky a vstřícně, pokyny byly jasné a srozumitelné, cíle obvykle směřovaly k osvojení znalostí žáků, někteří učitelé poskytli zpětnou vazbu, která vedla k potřebnému pochopení učiva*), nebo jsou vytrženy z kontextu a ve své interpretaci zkreslují sdělení inspekční zprávy v části Hodnocení průběhu vzdělávání (... **výrazně** převažovala **méně efektivní** frontální forma výuky, byť **v některých případech** doplněná kvalitně vedeným řízeným rozhovorem. Při něm učitelé **se střídavými úspěchy** vedli žáky k posilování jejich komunikativních dovedností, motivovali je ke kladení otázek a hledání souvislostí, podněcovali je k formulaci vlastního názoru. V **menší části** hospitovaných hodin někteří pedagogové doplnili frontální formu výuky samostatnou prací žáků, **pouze ojediněle ale** využili práci žáků s různými informačními zdroji, pomocí které by cíleně rozvíjeli jejich kritické myšlení ... efektivní práci s chybami žáků využili **jen někteří vyučující** ...).

Kooperativní formy výuky v podobě práce ve dvojicích či skupinové práce, které by více podporovaly spolupráci žáků, jejich interakci a komunikaci, byly zastoupeny pouze v menší části (necelé třetině) hospitovaných hodin, a ne ve všech případech byly realizovány efektivně. Práci s různými zdroji informací při řešení zadaných úloh vyučující využili jen ve třech vyučovacích hodinách, objevování nových poznatků ze strany žáků bádáním v žádné.

Z výše uvedeného zřetelně vyplývá, že hodnocení výuky v kritériu 4.2 nenaplňuje úroveň „očekávaná“ a z toho důvodu byla inspekčním týmem bylo vyhodnoceno jako „vyžadující zlepšení“. Protože inspekční tým považuje nízký výskyt výše zmíněných jevů ve výuce středního vzdělávání za zásadní, rozhodl se definovat tento nedostatek jako slabou stránku školy.

Připomínka 1.3:

Slabá stránka: V hospitované výuce nebyly dostatečně využity příležitosti k obsahové či časové diferenciaci učebních úloh vzhledem k individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem žáků. Učitelé nevedli žáky k sebehodnocení, nezařazovali prvky formativního hodnocení jako prostředku rozvoje jejich osobností.

Hospitace se zaměřila na hodiny převážně cílené na nové znalosti. Prostor pro diferenciaci učiva vzhledem k individuálním potřebám žáků bývá širší v hodinách zaměřených na cvičení a upevnění znalostí, ale především v hodinách, kde na řešení zadaného problému žáci musí využít své komplexně budované kompetence. Diferenciace vzdělávání je patrná v popisu hospitované praxe, v popisu podpory žáků se SVP a v popisu práce s žáky nadanými a motivovanými. Zjevná a učitelem ve třídě deklarovaná diferenciaci vede v kolektivu žáků SŠ k ostrakizaci žáků. Učitelé v souladu s pedagogickým taktem nabízejí individuální tempo při práci v pracovních listech, možnost zapojit se do sdílené práce řešené ve skupině nebo jen krátký odpočinek v rámci struktury hodiny, kdy žákovi nekladou otázky a nezadávají nové úkoly.

Prvky formativního hodnocení jsou zřejmé z popisu průběhu hospitovaných hodin v předchozí slabé stránce: pozitivní rozvíjející atmosféra hodin, podněcování k otázkám, vlastním názorům, zpětná vazba, práce s chybou...

Hospitační činnost nebyla posouzena komplexně s dalšími výchovně vzdělávacími aktivitami a s opatřeními, která účinným způsobem diferenciaci výuky podporují. Dochází ke zkreslení posuzovaného kritéria.

Stanovisko inspekčního týmu:

Inspekční tým hodnotí v inspekční zprávě pouze průběh hospitovaných vyučovacích hodin. Vyučovací hodiny jsou vybírány bez předchozí znalosti plánovaného tématu či cíle. V průběhu inspekční činnosti ve škole zhlédl inspekční tým 22 vyučovacích hodin napříč všemi studijními obory i ročníky a u různých vyučujících, což tvoří dostatečně reprezentativní vzorek. Ani v jedné z nich nezaznamenali školní inspektoři prvky diferenciaci obsahu probíraného učiva s ohledem na individuální vzdělávací potřeby a možnosti žáků, cílenou podporu mimořádně nadaného žáka či žáka, který má o dané téma zájem. Žáci řešili stejné úlohy, nedostali možnost vybírat si z úloh různé kognitivní náročnosti. Hodnocení hospitované praxe je v inspekční zprávě věnován samostatný odstavec. I když se vzdělávání v rámci hospitované praxe realizuje na různých pracovištích, nejedná se v tomto případě o diferenciaci s ohledem na naplnění kritéria 4.3 (individuální možnosti a potřeby žáků).

Jak z textu inspekční zprávy vyplývá, nerealizovali jednotliví vyučující formativní hodnocení cíleně. Prvky, které ředitelka školy ve své připomínce zmiňuje (pozitivní atmosféra, podněcování k otázkám a vlastním názorům, zpětná vazba, práce s chybou), se sice v hospitovaných vyučovacích hodinách vyskytovaly, ovšem v různé intenzitě, většinou ne příliš vysoké. Viz citace textu inspekční zprávy ve stanovisku inspekčního týmu k připomínce 1.2. Samotný výskyt těchto prvků, či spíše snahu o ně, nelze považovat za systematicky realizované formativní hodnocení.

Ředitelka školy v připomínkách dále uvádí:

Připomínka 2:

„ Dále žádám o doplnění inspekční zprávy: “

Inspekční zpráva je veřejnou listinou. Veřejnost by měla mít možnost nahlédnout do uceleného, koncepčně vyváženého dokumentu, který školu hodnotí objektivně. Tedy obsahuje tvrzení, která inspekční tým reálně změřil nebo vypožadoval. Inspekční zpráva by se měla být přehledná, čtenář by jí měl porozumět. Porozumění pomůže členění do odstavců a do kratších vět. Inspekční zpráva nemusí postihnout všechny stránky působení školy. Ale měla by být natolik konkrétní, že se v ní popisovaná škola „najde“, a také že ji veřejnost dokáže podle obsahu odlišit od zpráv z jiných škol.

Připomínka 2.1:

Inspekční tým nevyužil předložené zdroje informací, které mohly pomoci jeho členům poznat a pochopit činnost školy a průběh vzdělávání. V Seznamu dokladů, o které se inspekční činnost opírá, chybí důležité dokumenty a zdroje: - výroční zprávy - webové stránky a sociální sítě školy - Plán kontrolní činnosti Některé dokumenty uvedené v seznamu naopak škola pod názvy uvedenými v seznamu neneviduje a ke kontrole je nepředložila. V průběhu inspekční činnosti jsem opakovaně nabízel záznamy o realizaci projektových činností – aktuálně např. Šablony OP JAK nebo IKAP II, IDZ (klíčové projekty zřizovatele, ve kterých je škola partnerem).

Stanovisko inspekčního týmu:

V seznamu dokladů v závěrečné části inspekční zprávy se konkrétně neuvádí veškerá dokumentace, kterou měl inspekční tým k dispozici a do které nahlédl, pouze dokumentace

vybraná a pro závěry zásadní. Část dokumentace je rovněž uvedena souhrnně pod číslem 16 (Další dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů), například výroční zprávy. Z naformulované připomínky k nepřesným názvům uvedené dokumentace není zřejmé, kterou dokumentaci ze seznamu škola údajně neeviduje, nelze se k ní tedy vyjádřit. Realizovaná projektová činnost školy je v inspekční zprávě na základě jejího vyčtu i četnosti v části Hodnocení podmínek vzdělávání zhodnocena, konkrétní názvy využitých šablon nemají na vlastní hodnocení vliv.

Připomínka 2.2:

V inspekční zprávě chybí konkrétní informace, průběh a výsledky vzdělávání jsou často popsány obecně nebo nepřesně. Například o širokém zapojení žáků do vědomostních soutěží, do soutěží sportovních, do soutěží odborných, do přehlídek studentské odborné činnosti a o možnosti individuálního rozvoje žáků v oblasti neformálního vzdělávání se zmiňuje tato jedna věta: „Žáci školy pravidelně dosahují významných úspěchů v národních kolech republikových i mezinárodních, individuálních i týmových soutěží a přehlídek (program DofE, středoškolská odborná činnost, soutěže studentských společností)“.

Stanovisko inspekčního týmu:

Rozsah informací uvedených v inspekční zprávě je plně v kompetenci inspekčního týmu. Zásadní je vyhodnocení kontrolované oblasti, nikoliv její podrobný popis. Významná podpora osobnostního a sociálního rozvoje žáků prostřednictvím jejich aktivního zapojení do nejružnějších soutěží, přehlídek firem, projektů i charitativní činnosti byla vyhodnocena v kritériu 5.3 jako silná stránka školy, v textu inspekční zprávy jsou podrobněji uvedeny typy soutěží zejména v kontextu dosahovaných úspěchů žáků školy (v části Hodnocení výsledků vzdělávání) i aktivity veřejně prospěšné (v části Hodnocení podmínek vzdělávání).

Připomínka 2.3:

Inspekční tým formuluje Hodnocení podmínek vzdělávání na základě neúplných zjištění. Přeceňuje úlohu hospitační činnosti vedení školy a současně nepřipustil jiné možnosti, jak lze hodnotit práci učitelů a sledovat podmínky vzdělávání, když tvrdí: „Vedení školy nemá dostatečný přehled o využívaných metodách a formách výuky jednotlivých vyučujících a neposkytuje jim efektivní zpětnou vazbu ke kvalitě jejich výuky a doporučení pro jejich cílený profesní růst.“

Inspekční tým hodnotí práci, aniž by zjišťoval míru informovanosti vedení školy nebo způsoby jakými vedení poskytuje svým učitelům zpětnou vazbu. Cílený profesní růst pedagogů je dokonce jedním z cílů, který si vedení školy vytyčilo ve vizi.

Škola má zpracovaný plán kontrolní činnosti, ten je realizován a je cenným zdrojem aktuálních informací na všech úrovních řízení, jednou z forem kontrolní činnosti jsou hospitace. Zápis o hospitaci je vyhodnocován pouze v případě kontrolní hospitace člena vedení školy (nově nastupující učitel, stížnost, nedostatek podkladů ke klasifikaci, nevyhovující studijní výsledky žáků). Vedení školy získává nejcennější poznatky k hodnocení podmínek vzdělávání tím, že se aktivně zapojuje do realizace výuky a sdílí s učiteli své zkušenosti. Přehled o využívaných metodách a formách výuky má mimo jiné ze záznamů v elektronickém studijním prostředí MS Teams, dále např. ze záznamových archů o realizaci tzv. šablon. Všichni členové vedení se pravidelně zapojují do sdílení zkušeností, realizují tandemovou výuku, jsou členy projektových týmů.

Stanovisko inspekčního týmu:

K důvodům, proč byla v závěrech inspekční zprávy naformulována slabá stránka školy v kritériu 2.1 (nedostatečná kontrolní činnost členů vedení školy, která se ve svém důsledku promítá do kvality výuky), se již vyjadřuje stanovisko k připomínce 1.1.

Připomínka 2.4:

V kapitole Vývoj školy není popsán celkový posun školy ve všech oblastech stanovené vize školy. Žádám o doplnění této kapitoly. Současně se domnívám, že by některý z popisovaných pokroků mohl být pro jiné školy inspirativní a mohl být prezentován jako příklad dobré praxe. O vývoji školy jsem inspekční tým informovala v úvodním setkání, je možné ho mimo jiné vysledovat z výročních zpráv:

- Škola vytvořila **funkční systém neformálního vzdělávání**. Pracují zde zájmově a tematicky orientované vrstevnické skupiny žáků, které podporují učitelé a odborníci z praxe. To zlepšuje pozitivní klima školy a posiluje sounáležitost žáků se školou (např. skupina FairTrade, široká základna pro realizaci programu neformálního vzdělávání DofE, neformálního vzdělávání k finanční a podnikatelské gramotnosti JA CZECH).
- Škola rozvinula **výuku k podnikavosti do uceleného programu studijní praxe** (výuka podnikání ve studentských společnostech, výuka ve fiktivních firmách). Tento **program nabízí formou vrstevnického učení** dalším školám (MŠ, ZŠ, SOU). Žáci opakovaně reprezentují Českou republiku v evropských přehlídkách studentských JA firem, pedagog – metodik výuky byl vyhlášen nejlepším evropským učitelem podnikání.
- Škola vybudovala **sít' spolupracujících škol v zahraničí**. V současné době sdílí zkušenosti a zajišťuje výměnu žáků se školami na Slovensku, v Lotyšsku, v Itálii a v Německu. Škola podporuje studijní cesty učitelů zaměřené na sdílení zkušeností. Tím se jí mimo jiné daří rozšiřovat počet spolupracujících škol a počet témat ke spolupráci.
- Škola zrevidovala své školní vzdělávací programy tak, aby jednotlivé obory měly **společné pilíře výuky** (jednotné výstupy v jazykovém vzdělávání a v oblasti přírodních věd, informatické kompetence, vysoký standard vzdělávání v oblasti ekonomického, právního a společenskovedního povědomí, projektově zaměřené vzdělávání prostupující všemi obory). Tím je **posílena sounáležitost žáků se školou**, žákům angažovaným v určitém tématu a nadaným žákům je **dána možnost věnovat se tématům, která jiný obor vzdělávání ve škole rozvíjí lépe a do větší hloubky**.
- Škola zřídila a ve spolupráci se SPOA (spolek rodičů a přátel školy) financuje **sociální fond** (podpora žáků s nedostatečným sociálním zázemím), **fond zahraničních výjezdů** (podpora žáků zapojených do výměnných pobytů se školami v zahraničí), **stipendijní fond** (ocenění nadaných žáků).
- Škola **efektivně rozvinula systém souvislých praxí žáků**. Praxe je hodnocena komplexně komisí složenou z odborných učitelů, součástí je hodnocení ze strany vedoucích z pracoviště praxe a vlastní hodnocení žáka prováděné při závěrečné obhajobě prezentace praxe. Účelně tak dochází k **propojení formativního hodnocení žáka s jeho kariérními cíli**.
- Škola **podporuje vzdělávání učitelů**, připravuje se tak na generační výměnu pedagogického sboru. Dva učitelé se funkčním studiem systematicky připravují na práci v ŠPP na pozici výchovný poradce a metodik prevence rizikového chování. Jeden pedagog studuje a doplňuje si další pro školu potřebnou aprobaci. Čtyři učitelé prošli intenzivním výcvikem provázejícího učitele, dalších 6 učitelů absolvuje tento výcvik do konce školního roku. Škola si tak zajistila

dostatek metodicky zdatných pedagogů pro rozvíjení metod vzdělávání vedoucích k individualizaci, inovacím a ke kritickému sebe rozvíjení osobnosti žáka.

Stanovisko inspekčního týmu:

V kapitole Vývoj školy se uvádějí zásadní skutečnosti, které nastaly ve vývoji školy od poslední inspekční činnosti. Spolupráce se Spolkem přátel obchodní akademie a další aktivity v rámci spolupráce s externími subjekty jsou na vysoké úrovni a inspekční tým je vyhodnotil v kritériu 1.5 jako silnou stránku školy. V tomto kritériu ale dosáhla škola výborné úrovně již při minulé komplexní inspekční činnosti, nejedná se tedy o zásadní posun, ale o udržení předchozího výborného stavu. Rozhodnutí o tom, zda bude některá oblast činnosti školy vyhodnocena jako příklad inspirativní praxe, je plně v kompetenci inspekčního týmu, který může oblast posoudit v kontextu činnosti škol obdobného zaměření.

Systém studijních praxí a aktivity v něm obsažené (studentské společnosti, fiktivní firmy) jsou v inspekční zprávě zmíněny v částech Hodnocení podmínek vzdělávání, Hodnocení průběhu vzdělávání i Hodnocení výsledků vzdělávání. Byly součástí hodnocení školy již při minulé inspekční činnosti, nejedná se tedy o zásadní změnu ve vývoji školy.

Aktivity žáků v rámci jejich neformálního vzdělávání jsou v inspekční zprávě zmíněny i vyhodnoceny (viz stanovisko inspekčního týmu k připomínce 2.1).

Společné pilíře výuky v jednotlivých oborech vzdělání, které jsou součástí koncepce rozvoje školy, jsou v inspekční zprávě v části Hodnocení podmínek vzdělávání zmíněny. Koncepce rozvoje školy a naplnění vizí v ní obsažených je vyhodnoceno v kritériu 1.1.

Další vzdělávání pedagogů je v inspekční zprávě v části Hodnocení podmínek vzdělávání rovněž popsáno, včetně informace o využívání dotačních programů v této oblasti. Vyhodnoceno je v kritériu 3.5.

Připomínka 2.5:

Silné stránky školy jsou popsány vzhledem ke kritériím zveřejněným ČŠI vágně. Nepopisují skutečný stav školy. Inspekční zpráva zcela rezignovala na konkrétní popis příkladů dobré praxe i na srozumitelnost vzhledem ke zveřejnění zprávy. Například:

- V inspekční zprávě je silná stránka (kritérium 1.5) popsáno těmito slovy: Spolupráce s řadou škol včetně zahraničních a mnoha externími subjekty je přínosná pro zkvalitnění výuky i výměnu zkušeností pedagogů a žáků.

- V Kapitole Hodnocení podmínek vzdělávání je naplnění tohoto kritéria věnována část jednoho odstavce: „Škola aktivně realizuje pravidelnou spolupráci, do které jsou zapojeni pedagogové i žáci, s několika spřátelenými školami všech stupňů vzdělávání, od mateřské školy až po Univerzitu Hradec Králové. Organizuje pro žáky i pedagogy výměnné pobyty s několika zahraničními školami pro podporu jejich komunikativních dovedností, zahraniční mobilitu realizuje i v rámci programu Erasmus. Spolupráce s různými firmami a orgány státní správy je přínosná pro odborné vzdělávání žáků...“

Z popisu silné stránky není zřejmé, co inspekční tým zaujalo. Je to naše systematická spolupráce se školami v oblasti výuky podnikání? Je to naše spolupráce s hradeckou univerzitou při přípravě studentů učitelství v rámci ověřování programu Provázející učitel? Jsou to naše výměnné pobyty žáků se školami v Německu, Lotyšsku a Itálii? Je to něco jiného?

Stanovisko inspekčního týmu:

Silné i slabé stránky mají oporu v textu inspekční zprávy, v závěrech se formulují strukturovaně, stručně a výstižně vzhledem ke kritériu, ke kterému se vztahují. Vyjádření inspekčního týmu k rozsahu informací, které inspekční zpráva obsahuje, je obsaženo již u stanoviska k připomínce 2.1.

Mgr. Jitka Hlávková
vedoucí inspekčního týmu

Obchodní akademie, Střední odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky,
Hradec Králové
Pospíšilova 365
50003 Hradec Králové

